

МОНГОЛ УЛС
БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН
АЛБАН ДААЛГАВАР

2024 оны 08 сарын 20 өдөр

Дугаар 05

Номгон

Г
Хөдөө аж ахуйн салбарын 2024-2025 оны
өвөлжилт, хаваржилтын бэлтгэл хангах тухай

Байгалийн болзошгүй гамшиг, эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, 2024-2025 оны
өвөлжилт хаваржилтын бэлтгэл хангах ажлыг шуурхай зохион байгуулах, түүнд тавих
хяналтыг сайжруулах зорилгоор “Хөдөө аж ахуйн салбарын 2024-2025 оны өвөлжилт,
хаваржилтын бэлтгэл хангах зарим арга хэмжээний тухай” Монгол Улсын Засгийн
газрын 2024 оны 28 дугаар тогтоолыг хэрэгжүүлэхээр ДААЛГАХ НЬ:

Нэг. Хүнс, хөдөө аж ахуйн газарт даалгах нь:

1.1.Хөдөө аж ахуйн салбарын өвөлжилт, хаваржилтын бэлтгэл хангах талаар
нарийвчилсан төлөвлөгөө гарган хэрэгжилтийг хангуулах, сумдыг мэдээлэл, арга
зүйгээр хангаж ажиллах;

1.2.Отор нүүдлийг чанартай зохион байгуулах, отрын судалгааг нарийвчлан
гаргах, улсын тусгай хэрэгцээний отрын бүсэд орох, гарах хөдөлгөөнийг
цахимжуулах, нэгдсэн мэдээллийн сан үүсгэж ил тод болгох, холбогдох гэрээ
хэлэлцээрийг байгуулан дээрх асуудлыг тухай бүр шийдвэрлэх;

1.3.Хөдөө аж ахуйн салбарын 2024-2025 оны өвөлжилт, хаваржилтын бэлтгэл
ажлын хүрээнд аймгийн аюулгүйн нөөцөд 200 тн өвс, 100 тн тэжээл, сум тус бүр 30
тн өвс, 30 тн зайлшгүй бэлтгэн, нөөцлөх;

1.4.Аймгийн төвийн хүн амын 2025 оны хаврын улирлын хүнсний хэрэгцээнд
шаардлагатай мах бэлтгэн нөөцлөх ажлыг зохион байгуулах;

1.5.Мал аж ахуйн салбарын эрсдэлийг бууруулах, малыг эдийн засгийн
эргэлтэд оруулах, тэжээл үйлдвэрлэл хангамжийг нэмэгдүүлэхэд гадаад зээл,
тусламжийн эх үүсвэрийг ашиглах боломжийг судлан арга хэмжээ авах;

1.6.Цаг агаарын нөхцөл байдалтай уялдуулан ургац хураалтын бэлтгэл ажлыг
эрчимжүүлэх, ургацын урьдчилсан балансыг 2024 оны 08 дугаар сарын 20-ны өдрийн
дотор таримлын төрөл тус бүрээр нарийвчлан гаргах, тэжээлийн хангамжийг тооцох;

1.7.Бэлчээрийн ургамал хамгааллын ажлыг технологийн дагуу чанартай
зохион байгуулж, ашиглалт, хамгаалалтыг нэмэгдүүлэх;

1.8.Усгүйгээс ашиглахгүй байгаа бэлчээрийг эргэлтэд оруулах зорилгоор

642402007

геофизикийн хайгуул хийх, уст цэг тогтоох ажлыг зохион байгуулж шинээр гаргах, худгийн нөөц цэгийн тоог нэмэгдүүлэх, инженерийн хийцтэй худгийн чанар, өмчийн бүртгэлд хяналт тавих;

1.9. Намрын ургац хураалт, хадлан тэжээлийн бэлтгэл болон өвөл, хаврын улирлын тэжээлийн хэрэгцээ, хангамжид үндэслэн дотоодод бэлтгэсэн өвс, тэжээл, хивэгний импортыг нэмэгдүүлэх арга хэмжээг хэрэгжүүлж ажиллах;

1.10. Мал сүргийг технологит хугацаанд ялган тэмдэглэж бүртгэлжүүлэх, мэдээллийн нэгдсэн санд бүртгэх ажлыг тогтмолжуулах, малын үзлэг ангилалтыг технологийн дагуу хийж, стандартын шаардлага хангахгүй үржлийн малын 10 хүртэлх, дундаас доош тарга хүчтэй, эр суvай малын 50 хүртэлх хувийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах ажлыг зохион байгуулах;

1.11. Хээлтүүлэгчийн үзлэг, ангилалт, зааглалыг чанартай гүйцэтгүүлж, дутагдаж буй хээлтүүлэгчийг нөхөн тавих, хээлтүүлгийн ажлыг технологийн хугацаанд хийж хэрэгжүүлэх;

1.12. Хадлан, гар тэжээл бэлтгэх ажлыг технологит хугацаанд хийж гүйцэтгүүлэх;

1.13. Ургац хураалтад ажиллах хүн хүч, техникийн бэлэн байдал, зохион байгуулалтыг бүрэн хангуулах, цаг агаарын гамшигт үзэгдлээс ургацыг хамгаалах, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг тогтмол хэрэгжүүлэх;

1.14. Бэлчээрийн даац багтаамжид тулгуурлан аймаг, сумдын отрын бүс нутаг, улсын хилийн зурvas болон байгалийн тусгай хамгаалалттай газар нутагт отроор өвөлжүүлэх малчин өрх, мал сүргийн тоог харилцан тохиролцож гэрээ байгуулан ажиллах;

1.15. "Хүнсний хангамж, аюулгүй байдлыг хангах талаар авах зарим арга хэмжээний тухай" Улсын Их Хурлын 2022 оны 36 дугаар тогтоол, "Атар-4 тариалангийн тогтвортой хөгжлийн аяныг зарлах тухай" Засгийн газрын 2019 оны 476 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх хүрээнд атар газрыг тариаланд шилжүүлэх ажлыг орон нутгийн түвшинд зохион байгуулах;

1.16. "Шинэ хоршоо хөдөлгөөн"-ий хүрээнд хэрэгжүүлэх төслийг орон нутгийн хөгжлийн болон бэлчээр ашиглалт, газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөтэй уялдуулан мал аж ахуйн салбарын үндсэн хөрөнгө, бүтээн байгуулалтын чиглэлд хандуулах;

1.17. Амьд мал, малын гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг худалдан борлуулах зориулалт бүхий төвлөрсөн зах, худалдааны төвийн үйл ажиллагааг чанаржуулах, хяналт тавих;

1.18. Арилжааны зориулалтаар байгалийн хадлан бэлтгэх гэрээ байгуулсан иргэн, аж ахуй нэгжийн гэрээний гүйцэтгэлд хяналт тавих, гэрээг дүгнэх, хадлангийн талбайг цэвэрлүүлэх, хяналт тавих;

Хоёр. Мал эмнэлгийн газарт даалгах нь:

2.1. Малын отор нүүдэл, шилжилт хөдөлгөөнтэй холбоотой мал эмнэлгийн хорио цээрийн хяналт шалгалтыг эрчимжүүлж, болзошгүй эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг чанартай зохион байгуулах, отор нүүдлийг тогтоосон чиглэлийн дагуу явуулах;

2.2. Мал эмнэлгийн урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг технологийн хугацаанд чанартай зохион байгуулж, зайлшгүй шаардлагатай эм, эмнэлгийн хэрэгслээр хүртээмжтэй хангах, нөөцийг бүрдүүлэх;

2.3. Малын халдварт, гоц халдварт шүлхий өвчгүй, тайван байдлыг хадгалах, шилжилт хөдөлгөөнийг бүртгэх, хянах, шаардлагатай тохиолдолд хязгаарлах арга хэмжээг хууль тогтоомжийн хүрээнд авч хэрэгжүүлэх;

2.4. Мал эмнэлгийн үйлчилгээг шуурхай, чанартай зохион байгуулах, хот суурин газарт нэвтрэх мал, мах, малын гаралтай түүхий эд бүтээгдэхүүнд мал эмнэлгийн гэрчилгээ олгохдоо вакцинжуулалт, тарилга, туулгалтын хугацааг сайтар хянах, тээврийн хэрэгслийн халдвартгүйжүүлэлтийг тогтмол хийх, зам дагуух орон нутгийн чанартай хяналтын цэгүүдийн цэгүүдийн үйл ажиллагааг идэвхжүүлэх;

Гурав. Сумдын засаг дарга нарт даалгах нь:

3.1. Сумдын Засаг дарга, аж ахуй нэгж, албан байгууллагын дарга эрхлэгч нар өвөлжилт, хаваржилтын бэлтгэл хангах нарийвчилсан төлөвлөгөө гарган, хэрэгжүүлэх ажлыг чанартай биелүүлж, аймгийн комисст хүлээлгэн өгөх, дээд шатны байгууллагыг үнэн зөв мэдээллээр хангах;

3.2. Хадлан тэжээл бэлтгэх техник тоног төхөөрөмжийн хангалтыг сайжруулах чиглэлээр шаардлагатай арга хэмжээ авч ажиллан сумын, өвс тэжээлийн аюулгүйн нөөц заавал бүрдүүлэх, сум, багийн аюулгүйн нөөцийн өвс, тэжээлийг холбогдох газартай гэрээ байгуулан татаж байршуулах ажлыг 10 дугаар сарын 25-ны дотор зохион байгуулах;

3.3. Зарим шаардлагатай хадлангийн талбайг өнжөөх, сэлгэх хадлан бэлтгэх гэрээ хэлэлцээр хийж зохицуулах;

3.4. Малын гоц халдварт, халдварт, паразиттах өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх ажил, хашаа байрны ариутгал, халдвартгүйжүүлэлтийн арга хэмжээг технологид заасан хугацаанд нь чанартай зохион байгуулж мал, эмнэлгийн дуудлага үйлчилгээний бэлэн байдлыг бүрдүүлж, шуурхай удирдлагаар хангаж ажиллах;

3.5.Харьяалах нутаг дэвсгэртээ гамшигийн улмаас хорогдсон мал, амьтны хүүр, сэг зэмийг цуглуулж устгах, бэлчээр, уст цэг, үерийн жалга, усны эх булгийг цэвэрлэх арга хэмжээг зохион байгуулах;

3.6.Сумын нийт бэлчээрийн 10-аас доошгүй хувийг гамшигийн үед ашиглах нөөц бэлчээрээр авах;

3.7.Малын хашаа хороо, саравч засварлах, шинээр барих, хүрэлцээг нэмэгдүүлэх, бууц хэвтрийг хатаах, ариутгах ажлыг чанартай зохион байгуулж, цаг хүндэрсэн үед хэрэглэх өвс, тэжээл, гар тэжээл, түлээ түлшээ нөөцлөх, хоол хүнс, хувцас хэрэглэл, эм хэрэгсэл зэргийг базааж өвөлжилтийн бэлтгэлээ сайтар хангахыг малчин өрх бүрд анхааруулах;

3.8.Сумынхаа нийт малд үзлэг ангилалт явуулж тарга хүч муутай, хөгшин, үржилд тэнцэхгүй малыг зах зээлд борлуулах, өвөлжих малын тоог цөөлөх улмаар иргэдийн хүнсний хэрэгцээт махны нөөцийг нэмэгдүүлэх;

3.9.Аймаг, сумын эрүүл мэндийн байгууллагад шаардлагатай эм, эмнэлгийн хэрэгслийн нөөц бүрдүүлэн түргэн тусlamжийн машин, багаж хэрэгслийн бэлэн байдлын хангаж нутагтаа болон отроор өвөлжиж, хаваржих малчдад шаардлагатай үед эрүүл мэндийн үйлчилгээг түргэн шуурхай үзүүлэх;

3.10.Малын тоо толгойн албан татварын тухай хуулийн хэрэгжилтийг эрчимжүүлж орлого бүрдүүлэлтийг ил тод болгох, орлогын эх үүсвэрийг хууль тогтоомжид заасны дагуу эрэмбэлэн зарцуулах, хяналт тавих;

3.11. Улсын тусгай хамгаалалттай газар, улсын тусгай хэрэгцээний аймаг дундын отрын бүс Нутгийг ашиглах гэрээг холбогдох газартай байгуулах талаар саналаа хугацаанд нь явуулж шийдвэрлүүлэх;

3.12. Отроор нүүдэллэж байгаа малчин өрхийг тухайн нутаг захиргааны байгууллага болон хүн, мал эмнэлгийн байгууллагад бүртгүүлэх, холбогдох мэргэжлийн байгууллагын тусlamж үйлчилгээг үзүүлж ажиллах;

Дөрөв. Аймгийн Онцгой байдлын газар, Авто тээврийн төвд даалгах нь:

4.1.Ган, зудын эрсдэлийн үнэлгээ хийж хариу арга хэмжээний төлөвлөгөөг нарийвчлан хийж, үнэлгээнд тулгуурласан эрсдэлийг бууруулах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх;

4.2.Өвөл, хаврын улиралд цаг агаарын хүндрэлтэй нөхцөлөөс шалтгаалан зам даваа хаагдах, халтиргаа гулгаа үүсэх эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, хариу арга хэмжээг зохион байгуулах, машин техник, хүн хүчний бэлэн байдлыг хангах;

4.3.Ургац хураалт болон өвс, тэжээл татан авах, өвөлжилт, хаваржилт хүндэрсэн үед малчин өрхүүдэд тусlamж үзүүлэх, хаагдсан авто зам болон давааг нээхэд шаардагдах газрын тосны бүтээгдэхүүний импортыг тасалдуулахгүй

нөөцийг хангах, түлш шатахуунаар тасралтгүй хангах арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх;

Тав. Аймгийн Ус, цаг уур, орчны шинжилгээний төвд даалгах нь:

5.1.2024-2025 оны өвөл, хаврын бэлчээрийн даацыг цаг уурын урьдчилсан мэдээнд тулгуурлан бодитой тогтоох, цаг агаарын мэдээ, гамшигт үзэгдлийн талаарх урьдчилан сэргийлэх мэдээг иргэд, малчдад түргэн шуурхай хүргэх арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх;

Зургаа. Цагдаагийн газарт даалгах нь:

6.1.Ургац хураалт болон мал, мах бэлтгэлийн үед замын хяналтын цэгийн хяналт шалгалтыг холбогдох мэргэжлийн байгууллагуудтай хамтран шуурхай хэрэгжүүлж, хүндрэл чирэгдлийг багасгах, гарал үүсэл тодорхойгүй, халдварт болон гоц халдварт өвчин дэгдэж болзошгүй малын шилжилт хөдөлгөөнд хязгаарлалт тогтоож, хууль тогтоомжийн дагуу арга хэмжээ авах;

Долоо.Боловсролын газарт даалгах нь:

7.1.Отор, нүүдлээр яваа малчин өрхийн хүүхдийг цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуульд харьяалал харгалзахгүй хамруулах, дотуур байраар хангаж ажиллах;

Найм. Тайллагналт:

8.1. Албан даалгаврын хэрэгжилт, өвөлжилтийн бэлтгэл ажлын тайланг 2024 оны 10 дугаар сарын 25-ны дотор нэгтгэн, шаардлагатай бол газар дээр нь биечлэн танилцаж Онцгой комиссын хуралд танилцуулахыг аймгийн Засаг даргын орлогч (Б.Батсуурь)-д даалгасугай.

